

Міністерство освіти та науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра теорії та практики перекладу з англійської мови

Гошкович Ігор Володимирович

УДК 81'25

**СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕКТИВНОГО РОМАНУ
«СТЕРВ'ЯТНИК —
ПТАХ ТЕРПЛЯЧИЙ» ДЖ. ЧЕЙЗА ТА СПЕЦИФІКА ЇХНЬОГО
ВІДТВОРЕННЯ В
УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ**

035- Філологія
035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно) - англійська

АВТОРЕФЕРАТ

Кваліфікаційної роботи на здобуття наукового ступеня
Магістра філології

Миколаїв – 2021

Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота виконана на кафедрі теорії та практики перекладу з англійської мови Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Науковий керівник: Кандидат педагогічних наук, доцент б.в.з. кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
БУЖИКОВ Роман Петрович
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Захист відбудеться 22 лютого 2021 р. о 9⁰⁰ годині на засіданні атестаційної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

У сучасному світі одним з найбільш популярних жанрів є детектив. Популярність детектива проявляється не тільки в збільшенні кількості публікацій самих творів, але і в плані зростання супутніх видань: реклами в газетах і журналах, критичних статей, бібліографічних збірників і т.д. Зростає читацький інтерес до детективу і в результаті маніпулювання читацьким інтересом в рамках трансмедійної культури: на основі детективної літератури створюються інші продукти масової культури – телесеріали і кінофільми, автори ж детективів періодично стають героями газетних і журнальних публікацій, учасниками телевізійних ток-шоу та інших телепередач. Незважаючи на існування численних досліджень детектива, його вивчення досі залишається актуальним, оскільки відбуваються трансформації жанру, з'являються нові різновиди кримінальних романів в українській літературі. Дослідження стилістики детектива є наразі на часі, тому що, описуючи структурні, композиційні та сюжетні особливості детектива, автори досліджень дуже рідко розглядають лінгвістичний і стилістичний апарат, мотивуючи це посередністю стилю детектива, шаблонністю його мови, запрограмованістю його персонажів і сюжетних ходів, тощо.

Актуальність теми дослідження обумовлена підвищеним інтересом дослідників до детективного жанру, затребуваного широкою читацькою аудиторією, і його недостатньою вивченістю на сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки.

Об'єктом дослідження є стилістичні особливості англійського роману Дж. Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий».

Предметом вивчення нашої роботи є лексико-стилістичні особливості відтворення сучасного англійського детектива засобами української мови.

Мета дослідження – виявлення і опис лексико-стилістичних особливостей сучасного англійського детектива та способів його перекладу.

Для досягнення цієї мети вирішуються наступні **завдання**:

- 1) розглянути детектив як жанр художньої літератури;
- 2) вивчити особливості та види детективного жанру;
- 3) проаналізувати стилістичні особливості перекладу детективних творів;
- 4) описати стилістичні особливості перекладу детективного жанру на матеріалі детективного роману Дж. Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий».

Методи дослідження: аналіз теоретико-методологічної літератури з проблеми дослідження, метод порівняльного аналізу перекладу та оригінального тексту, його структури, різних властивих йому стилістичних особливостей, описовий метод (вивчення літератури за тематикою дослідження); метод суцільної вибірки.

Методологічною базою дослідження послужили роботи В.Н.Комісарова, Т.А. Казкового, Л.С. Бархударова, Н.Ж. Сагандикової, І.А.Баннікової, Т.Р. Левицької, М.М. Вольського, В.В. Сдобнікова.

Наукова новизна даної роботи полягає в застосуванні порівняльного перекладацького аналізу до твору детективного жанру і його перекладу для виявлення особливостей і складнощів, а також в пошуку шляхів їх можливого вирішення.

Теоретична значимість полягає в тому, що загальна проблематика перекладу стилістичних особливостей детективних творів є маловивченою. Результати даної роботи відкривають широку перспективу подальших порівняльних досліджень в даному напрямку.

Практичне значення визначається тим, що даний аналіз містить теоретичну інформацію, а також практичні поради та рекомендації для перекладачів. Висновки, отримані в ході дослідження, можуть знайти застосування під час практичних занять, при написанні навчальних посібників і довідкових матеріалів в різних освітніх структурах.

Структура роботи: складається зі вступу, трьох розділів та висновків до них, загальних висновків та списку використаних джерел.

У вступі розкрито актуальність, мета, завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, методологічна база, методи дослідження, наукова новизна, теоретична і практична значущість, структура роботи.

У першому розділі розглядається детектив як жанр художньої літератури, його види та особливості, а також детективний стиль Дж Чейза.

Другий розділ представляє собою головним чином теоретичну частину і спирається на роботи відомих дослідників та вчених. У ньому розглядаються основні стилістичні особливості перекладу текстів детективного жанру з англійської мови українською.

У третьому розділі проводиться аналіз оригіналу і перекладу твору Дж.Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий» для виявлення відповідностей використаних стилістичних засобів у оригіналі та перекладі.

У висновках узагальнено результати дослідження, проведеного в дипломній роботі та підбито підсумки.

Апробація роботи. Основні положення проведеного дослідження були відображені в публікації в збірнику наукових праць викладачів, магістрантів і студентів «Могилянські читання» 2020.

Загальний обсяг роботи складає 75 сторінок. Основний текст викладений на 69 сторінках, список використаних джерел складає 72 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** дається загальна характеристика дослідження: обґрунтовано вибір і актуальність теми наукового дослідження, визначаються мета та завдання роботи, розкривається її наукова новизна і практичне значення, а також описуються методи і матеріали дослідження, подано відомості про апробацію наукового дослідження, структуру, зміст й обсяг магістерської роботи.

Перший розділ роботи «детектив як жанр художньої літератури» містить три підрозділи. У підрозділі **1.1.** «Визначення детективного жанру

і його особливості» проаналізовано поняття «детектив» як жанр літератури. У підрозділі було розглянуто основні риси детективного роману та його ключові відмінності від романів інших жанрів. Було наведено основні труднощі перекладу детективів, які були запропоновані Є. Сіверським. Завдяки цьому вдалося зробити висновок, що детектив як жанр має свої особливості, які обов'язково потрібно враховувати під час перекладацької діяльності.. У підрозділі **1.2. «Різновиди детективного жанру»** розглянуто найбільш поширені різновиди детективних романів такі як: детектив закритого типу, психологічний детектив, історичний детектив, іронічний детектив, фантастичний детектив, політичний детектив, шпигунський детектив, поліцейський детектив та «крутий» детектив. Охарактеризовано кожний з них. Було визначено їхні особливості та відмінності. Вказано приклади кожного з різновидів. У підрозділі **1.3. «Авторський стиль Дж. Чейза»** розглядається стиль автора в контексті американського сучасного детектива. Детектив це жанр з досить сталою структурою та своїми правилами, тож для автора залишається не так багато можливостей для прояву своїх стилістичних особливостей. Тож в підрозділі надається детальний опис авторського стилю Дж. Чейза та проведено паралелі з іншими авторами детективних романів таких як Едгар По, Агата Крісті та інші.

Другий розділ – «стилістичні особливості перекладу детективного жанру» – складається з двох підрозділів. У підрозділі **2.1. «Синтактико-стилістичні особливості при перекладі детективного роману»** розглядалися відмінності порядку слів в українському та англійському реченнях. Також розглядається подібності синтаксичних конструкціях вищезгаданих мов. В підрозділі надано особливості адекватного перекладу синтаксичних конструкцій. Також наведені трансформації, які використовуються для повної передачі синтактико-стилістичних особливостей оригіналу. Описані фактори, які можуть впливати на застосування трансформацій. А саме: синтаксична функція речення, його

лексичне наповнення, його смислова структура, контекст, тощо. У **підрозділі 2.2. «Лексико-стилістичні особливості при перекладі детективного роману»** розглядаються труднощі з вибором правильного еквіваленту для повної передачі лексичної одиниці оригіналу. Окремо розглядається національний колорит, власні імена, назви вулиць, парків і т.д. та їх переклад. У підрозділі також розглядається проблема безеквівалентної лексики. У **підрозділі 2.3. «Лексико-граматичні особливості при перекладі детектива»** розглядаються граматичні конструкції як механізм втілення стилістичних особливостей автором. А оскільки граматичні конструкції неможливі без лексики, то й в даному підрозділі описуються лексико-граматичні особливості при перекладі детектива. Також описані граматичні трансформації, які використовують перекладачі для адекватного перекладу лексико-граматичних особливостей детективних романів.

У третьому розділі **«Особливості перекладу детективного жанру на основі роману Дж. Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий»»** кваліфікаційної роботи виведені результати аналізу особливостей перекладу детективного жанру на основі роману Дж. Чейза «стерв'ятник — птах терплячий». Розділ складається з двох підрозділів. У **підрозділі 3.1. «Лексико-стилістичні прийоми та труднощі їх перекладу українською мовою»»** досліджено лексико-стилістичні особливості оригінального роману та труднощі, що виникли у перекладачів під час перекладу. Проаналізувавши оригінал та переклад, особливу увагу викликала кількість безеквівалентної лексики та способи, які використав перекладач для адекватного перекладу, а саме: транскрипції, транслітерації і калькування. Наведені приклади з оригіналу та їхній переклад українською. Також проаналізовані системно-структурні відмінності української та англійської мов. Наведено приклади використання конкретизації, додавання та інших трансформацій, використаних перекладачами для передачі стилістичних особливостей роману. Підрозділ **3.2. «Відтворення граматичних одиниць в перекладі детективного роману Дж. Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий»»**

містить зіставний аналіз використання граматичних трансформацій в обраному матеріалі дослідження. За допомогою методу порівняльного аналізу було визначено, як граматичні структури були перекладені українською. А також їхня роль в збереженні стилістичних особливостей роману. Схожість між граматичними властивостями української та англійської мов пояснюється їх загальною приналежністю до індоєвропейської сім'ї і полягає в наявності загальних граматичних значень, категорій і функцій, наприклад: категорій числа у іменників, категорій ступенів порівняння у прикметників, категорії часу у дієслова, функціональної значущості порядку слів і т.п. У той же час відмінність принципів граматичного ладу, що виражається в приналежності цих мов до різних граматичних груп, відбивається в істотних відмінностях між граматичними властивостями. Тож в цьому розділі описуються трансформації, які використали перекладачі задля якісного перекладу, а саме: граматичні заміни, перестановки, додавання, опущення, тощо.

ВИСНОВКИ

У **висновках** висвітлено результати роботи та аналіз поставлених та виконаних завдань. У роботі було визначено основну проблему при перекладі стилістичних особливостей - вибір адекватного перекладу. Це визначається наявністю або відсутністю еквівалента в цільовій мові. Якщо такі є, то процедура полягає в їх звичайній заміні, а при її відсутності - в ретельному виборі одного з варіантних відповідників з урахуванням ряду лінгвістичних чинників. Це стилістична приналежність, контекст, лінгвістичні норми, сумісність слів та інші.

Встановлено, що різні трансформації допомагають максимально точно передати особливості американського детективу українською мовою. Вивчивши теоретико-методологічну літературу з проблеми дослідження, стилістичні особливості творів детективного жанру, провівши порівняльний аналіз оригінального тексту детектива «Стерв'ятник — птах терплячий» з перекладом українською мовою, можна зробити наступні висновки:

1) основними механізмами передачі стилістичних особливостей роману є особливості використання автором лексики та граматики; використовуючи ті чи інші граматичні конструкції та лексичні одиниці автор робить акценти, передає атмосферу та надає своєму твору особливі стилістичні риси, що характерні для творів саме цього автора;

2) відмінності в граматичному ладі, лексичному складі англійської та української мов ставлять перед перекладачем складне завдання – виявити дані відмінності і зуміти передати стилістику оригіналу так, щоб зберегти всю повноту сенсу оригіналу і вірно адаптувати текст до умов сприйняття його україномовним читачем. При порівняльному аналізі оригіналу детективного твору з їх перекладом, направленим на виявлення перерахованих вище особливостей, було виявлено, що основним прийомом для досягнення цієї мети є використання граматичних, лексичних і стилістичних трансформацій;

3) на основі аналізу детектива Джеймса Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий» можна зробити висновки, що передача граматичних особливостей з використанням таких прийомів, як заміни, перестановки, опущення, додавання, членування і об'єднання речень, не викликали особливих складнощів у перекладача на шляху до досягнення адекватного перекладу;

4) передача лексичних же особливостей, яка полягає в правильному виборі слова для повного розкриття його значення в перекладному тексті викликає більший інтерес. Особливо це стосується національного колориту, в тому числі передачі фразеологізмів українською мовою. Тут перекладач використовував такі прийоми як генералізація, конкретизація і антонімічний переклад, а для передачі власних назв – транскрипцію, транслітерацію і калькування;

Лексичні особливості детектива – питання, що викликало найбільший інтерес при порівняльному аналізі. Вважається, що стиль детективного твору відрізняється шаблонністю, запрограмованістю персонажів і позбавлений

будь-якої емоційності. Однак, в ході аналізу було виявлено, що детектив «Стерв'ятник — птах терплячий» відрізняється експресивністю, гумором і непередбачуваною сюжетною лінією. Перекладач вдало підібрав способи перекладу метафор, стилістично зниженої лексики, використаної автором;

Проведений в даній роботі порівняльний аналіз оригіналу детективного роману і його перекладу показав, що він дозволяє виявити основні граматичні, лексичні та стилістичні особливості творів цього жанру і, виходячи з цього, знайти найбільш відповідні способи передачі даних особливостей при перекладі їх українською мовою.

Таким чином, все вищесказане говорить про те, що перекладач повинен прагнути зберігати стилістичну своєрідність оригіналу, не порушуючи норм української мови. При цьому йому не слід забувати, що те, що є звичним для однієї мови, може виглядати зовсім незвично в перекладі.

При перекладі творів детективного жанру важливо ознайомитися з усім текстом, зробити попередній аналіз, виділити окремі частини тексту, що викликають особливі труднощі і тільки потім, з огляду на всі граматичні, лексичні та стилістичні особливості, приступати до перекладу.

Мета нашої дипломної роботи полягала у виявленні основних стилістичних особливостей перекладу детективного жанру з англійської мови українською на матеріалі детектива Джеймса Чейза «Стерв'ятник — птах терплячий». Розглянувши питання, що стосуються даної теми і виконавши перекладацький аналіз, ми досягли поставленої мети і повністю вирішили завдання дослідження.

Згідно результатів нашого наукового дослідження кількісне та відсоткове співвідношення лексико-стилістичних трансформацій в українському перекладі подано у Додатку 1. Відповідно, найбільш вживані трансформації – це антонімічний переклад (19%), транскрипція та напівкалька (16%), конкретизація (15%), транслітерація (12%), транскрибування та калька (10%), генералізація та модуляція (9%).

Рекомендації та вихідні дані по конкретному використанню результатів роботи полягають в тому, що висновки, отримані в ході дослідження та аналізу, можуть знайти застосування при написанні навчальних посібників і довідкових матеріалів в різних освітніх структурах. Ряд прикладів, взятих на розгляд з детективного твору, можуть бути використані в навчальному процесі у вищих навчальних закладах при підготовці студентів-перекладачів, при читанні лекційних курсів з теорії та практики перекладу, лексикології, стилістики та перекладознавства.

УДК 81'25

І.В. Гошкович
Група 641
ЧНУ ім. Петра Могили
м. Миколаїв, Україна

Стилістичні особливості детективного роману «Стерв'ятник — птах терплячий» Дж. Чейза та специфіка їхнього відтворення в українському перекладі

Анотація. Однією із головних проблем художнього перекладу є відтворення стилістичних особливостей, які застосував автор у своєму романі. Багато останніх досліджень були зосереджені на цьому. Однак мало з них вивчають проблему детективних романів. У нашому дослідженні проаналізовано стилістичні особливості детективного роману Дж. Чейза «Стерв'ятник – птах терплячий» та особливості їх відтворення в українському перекладі. Висновки показують важливість збереження авторських стилістичних особливостей високоякісного перекладу. Ми виступаємо за подальші дослідження цього питання, оскільки створення якісного перекладу неможливе без збереження стилістичних особливостей автора.

Ключові слова: стилістичні особливості, детектив, художній переклад, роман, специфіка.

Стилистические особенности детективного романа «Гриф — птица терпеливая» Дж. Чейза и специфика их передачи в украинском переводе

Аннотация. Одной из главных проблем художественного перевода является сохранение стилистических особенностей, которые применил автор в своем романе. Многие из последних исследований были сосредоточены на этом. Однако мало из них изучают проблему детективных романов. В нашем исследовании проанализированы стилистические особенности детективного романа Дж. Чейза «Гриф — птица терпеливая» и особенности их передачи в украинском переводе. Выводы показывают важность сохранения авторских стилистических особенностей высококачественного перевода. Мы выступаем за дальнейшие исследования этого вопроса, поскольку создание качественного перевода невозможно без сохранения стилистических особенностей автора.

Ключевые слова: стилистические особенности, детектив, художественный перевод, роман, специфика.

Stylistic features of the detective novel “The Vulture is a Patient Bird” by J.H.Chase and the specifics of their reproduction in the Ukrainian translation.

Abstract. We observe stylistic features of the author as a central issue in literary translation. Many recent studies have been focused on it. However, the latest researches have been undertaken to study the problem of stylistic features of translation. The present study analyzes stylistic features of the detective novel “The Vulture is a Patient Bird” by J. H.Chase and the specifics of their reproduction in Ukrainian translation. The data shows the importance of the preservation of stylistic features in translation. Further research on this issue is necessary since the creation of a high-quality translation is impossible without preserving the stylistic features of the author.

Key words: stylistic features, detective, literary translation, novel, specifics.

Introduction . Every author has own style of writing. The style of detective novel is a significant area of analysis. The research of style helps to understand various facets of a writing.

Style can distinguish the work of individual authors (for example, Jennings' stories, Lawson's poems), as well as the work of a particular period (for example, Elizabethan drama, nineteenth-century novels). Interest in detective texts has arisen since independence of Ukraine and coming foreign literature to Ukraine.

Foreign, primarily Western books occupy a significant part of the book market in Ukraine. The main task of the translator is to convey the meaning of the source text completely and accurately by means of another language while preserving all its features. Therefore, for their high-quality and adequate translation, you need to understand the stylistic affiliation, contextual environment, linguistic norms, word compatibility, etc. So this question and possible ways of translating stylistic features were investigated by such linguists as N.Armstrong, M.Bagheri, P.Fawcett, B.Hatim , M.Hoey, V.Komissarov and others.

The purpose of this article is to study the peculiarities of stylistic translation in the detective novel "The Vulture is a Patient Bird".

Methods. The present research is carried out in the framework of the following methods: comparative analysis as a leading translation studies method was used to compare both the source text and the target text as a whole and at the level of individual components; transformational analysis has been used to define and describe the application of translation transformations.

Results and Discussion. One of the main tasks for a translator is translation context and form of the whole text. The translator is obliged to preserve everything that unites separate stylistically dissimilar elements. Thus, the importance of style increases as an integrating principle, uniting parts into a whole one. The main part of the translator's activity is the search and selection of stylistic equivalents to the original text. Equivalence should be sought at the level of text structure, i.e. in style. It is the only way to make qualitative translation.

“The Vulture is a Patient Bird” is a detective story, most of which consists of the dialogues of the characters and most often colloquial language is used. The translator has saved direct speech and all its expressiveness. Moreover, the analysis shows that the translated dialogues are larger than the original ones:

<p>«I prefer», Max <u>said</u>, «to speak with you separately, but first I must make sure that there is no misunderstanding. I intend to <u>badger</u> you, but you don't have to <u>submit</u> to it. Before I start, or at any moment, you may get up and leave. If you do, you will be through with me; thenceforth you will deal with the police. I <u>make that clear</u> because I don't want you <u>bouncing up and down</u>. If you want to go now, go».</p>	<p>«я б хотів поговорити з вами окремо», – <u>заявив</u> Макс, – але, спершу, я хочу перконатися, що між нами немає ніякого недорозуміння. Я планую <u>ретельно вас допитати</u>, але ви не повинні <u>відповідати чи підкорятись мені</u>. В будь-яку хвилину – зараз або під час бесіди – ви можете встати і піти. Якщо ви так вчините, наші з вами стосунки закінчатся і в подальшому ви матимете справу з поліцією. <u>Я пояснюю</u> це вам для того, щоб ви в подальшому не <u>підпригували без кінця зі своїх місць</u>. Якщо хочете піти зараз, будь ласка!»</p>
--	---

Also translator changes general parlance to informal speech. He uses it for easier reading.

<p>Laidlaw <u>didn't care much for</u> her. He didn't put it that way, but <u>it was obvious</u>.</p>	<p>Лендлоу <u>було по цимбалах</u> на рахунок неї. Він не сказав це відверто, але це було <u>зрозуміло з його слів</u>.</p>
<p>Her first husband, Albert Grantham, had had genuine philanthropic impulses and knew what to do with them, but she was a <u>phoney</u>.</p>	<p>Її першим чоловіком, Альбертом Грантемом, володіла така внутрішня філантропія, і він віддавав цьому багато часу і коштів, але місіс Робіліоті була <u>філантропкою дутою</u>.</p>

In this example word “phoney” is translated like “дутою”. It means she was fake philanthropic.

I hung up, <u>wrote</u> «Laidlaw» on my pad, tore the sheet off, and handed it to Max.	Я поклав слухавку, <u>надряпав</u> слово «Ледлоу» на своєму блокноту, вирвав цей лист і поклав перед Максом.
--	--

Translation of word «wrote» as «надряпав» was used to pay attention that Archi was writing fast and his handwriting was shaky.

Conclusions. The transfer of lexical features consists of the correct choice of a word for the full disclosure of its meaning in the translated text. This is especially true for the national flavor, including the translation of phraseological units into the Ukrainian language. Here the translator used such techniques as generalization, concretization and antonymic translation, and for the translation of names – transcription and transliteration.

It is believed that the style of the detective is rather low, differs in stereotyped, programmed characters and devoid of any emotionality. However, in the course of the analysis, it was revealed that the detective is distinguished by expressiveness, humor and an unpredictable plot line. The translator played a huge role in influencing the reader, having correctly selected the methods of translating stylistic features.

The translator should strive to preserve the originality of the source text, without violating the norms of the Ukrainian language. At the same time, he or she must remember what is familiar to one language, which can look completely unusual in translation. When translating works of the detective genre, it is important to familiarize yourself with the entire text, make a pre-translation analysis, isolate the sections of the text that cause special difficulties, and only then start translation.

References:

1. Armstrong, Nigel. *Translation, linguistics, culture*. Trowbridge: Cromwell Press Ltd., 2005. – 218 p.
2. Bagheri, Marzieh. On the Translation Strategies of Stylistic features of the detective novel. *Linguistics and Literature Studies*. No. 4. 2014. PP. 97–99.

3. Fawcett, Percy. *Linguistic Approaches*. London: Routledge Encyclopedia of Translation Studies, 2005. – 654 p.
4. Hatim, Basil. *Discourse Analysis and Translation*. London: Routledge Encyclopedia of Translation Studies, 2005. – 400 p.
5. Hatim, Basil. *Pragmatics and Translation*. London: Routledge Encyclopedia of Translation Studies. 2005. – 398 p.
6. Hatim, Basil. *Text Linguistics and Translation*. London: Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Routledge, 2005. – 568 p.
7. Hoey, Michael. *Contrastive Analysis and Translation*. London: Routledge Encyclopedia of Translation Studies, 2005. – 276 p.
8. Komissarov, V.N. *Modern translation science*. ETS Publishing House, 2004. – 424 p.
9. Chase J.H. *The Vulture is a Patient Bird*. Hale, 1969. – 190 p.